

แบบ วศ.6 ก/บ

ชื่อวิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย) การศึกษาสภาพการทำงานและความมุ่งหวังใน
 อนาคตของแรงงานเด็กในสถานีบริการน้ำมัน
 เชื้อเพลิง: กรณีศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
 (ภาษาอังกฤษ) A Study of Working Conditions and
 Aspirations of the Child Labourers
 in Gasoline Stations: A Case Study
 of Samutprakan Province

ชื่อผู้วิจัย น.ส.กรรณิการ์ รัตนมณี
 สถาบันระดับอุดมศึกษาที่สังกัด คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหิดล

หมายเลขโทรศัพท์ 4419324

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภท นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปี 2540
 จำนวนเงิน 40,000 บาท ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ สิงหาคม 2539
 ถึง มิถุนายน 2540

บทคัดย่อ

ภาษาไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการทำงานของแรงงาน
 เด็กที่ทำงานในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งความมุ่งหวังในอนาคตของแรง
 งานเด็ก โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แรงงานเด็กที่มีอายุ 18 ปี
 บริบูรณ์ลงมา ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่ทำงานในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจ
 ังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 22 แห่ง ได้แรงงานเด็กที่ตกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน
 100 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติแบบร้อยละ ฐานนิยม และค่าเฉลี่ย สำหรับ
 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

แรงงานเด็กที่ทำงานในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนใหญ่เป็น เพศ
 ชาย (ร้อยละ 84.0) มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คือ
 ร้อยละ 71.0 โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.0) จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่
 6 และไม่เคยฝึกอาชีพ (ร้อยละ 81.0) สำหรับสาเหตุที่ไม่เรียนต่อเพราะครอบ
 ครวมีรายได้อันเพียงพอ (ร้อยละ 20.0) ไม่อยากเรียน (ร้อยละ 14.0) และต้อง
 การหารายได้ส่วนตัว (ร้อยละ 13.0) เป็นต้น

ในด้านครอบครัว ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 73.0) โดยบิดาร้อยละ 48.0 และมารดาร้อยละ 55.0 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งบิดาและมารดา (ร้อยละ 43.0) เท่ากัน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้

เฉลี่ยของบิดาเดือนละ 3,455 บาท และมารดาเดือนละ 2,048 บาท ร้อยละ 85.0 มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และร้อยละ 80.0 มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง

สำหรับด้านสังคม แรงงานเด็กส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับนายจ้าง (ร้อยละ 57.0) โดยมีการติดต่อกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง (ร้อยละ 85.0) ร้อยละ 74.0 มีเพื่อนสนิททำงานที่เดียวกัน ร้อยละ 86.0 ชอบไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าในวันหยุด ร้อยละ 50.8 ได้ออกกำลังกายวันละ 1 ชั่วโมง

ในด้านสภาพการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.0) ทำงานที่สถานบริการน้ำมัน เชื้อเพลิงแห่งนี้เป็นเวลา 1-3 เดือน โดยสมัครใจ (ร้อยละ 98.0) และญาติเป็นผู้แนะนำเข้าทำงาน (ร้อยละ 52.0) ร้อยละ 65.0 ได้รับค่าจ้างรายวัน โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.5) ได้ค่าจ้างวันละ 145 บาท แต่มีแรงงานเด็กร้อยละ 69.0 ที่ทำงานเกินวันละ 8 ชั่วโมง นอกจากนั้น มีแรงงานเด็กที่อายุระหว่าง 13-15 ปี ร้อยละ 7.0 ที่ทำงานระหว่างเวลา 22.00-6.00 น. และร้อยละ 12.0 ที่ทำงานล่วงเวลา ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.0) ไม่เคยประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน และนายจ้างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.9) จัดที่พักอาศัยให้ แต่แรงงานเด็กร้อยละ 73.0 ไม่เคยฝึกอาชีพใดๆ เลย

สำหรับความมุ่งหวังในอนาคตนั้น แรงงานเด็กส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.0) ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 12.0 ต้องการเป็นช่างซ่อมรถยนต์ ร้อยละ 56.0 มีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาฝึกอาชีพ โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 41.0) ต้องการฝึกอาชีพช่วงหลังจากการทำงานในวันทำงานปกติ ร้อยละ 58.0 ต้องการกลับไปทำงานในภูมิภาคนาเดิม ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องครอบครัว แรงงานเด็กส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.0) ไม่ทราบว่าจ้างงานเมื่ออายุเท่าใด โดยร้อยละ 39.0 ต้องการมีบุตร จำนวน 2 คน และร้อยละ 38.0 ต้องการให้บุตรเรียนสูงเท่าที่จะสนับสนุนได้ แต่ไม่ได้ระบุว่าเรียนถึงระดับชั้นการศึกษาใด

ภาษาไทย The objectives of this study were to investigate the working conditions and aspirations of child labourers in gasoline stations in Samutprakan province. Data were collected by interviewing 100 sample child labourers aged under 18 years old in 22 gasoline stations. The data were analyzed and presented in terms of frequency distribution, percentage and mode.

Summary of findings on working conditions and aspirations of child labourers were as follows :

The majority of child labourers were boys (84.0 percent) who have domiciles in the Northeast (71.0 percent). 70.0 percent finished primary school of grade 6 and 80.0 percent never attended any vocational training. The main reasons for not continuing their education were: the family can not afford the expenses (20.0 percent), don't want to learn (14.0 percent) and want to be self earning (13.0 percent).

Concerning their family issues, most of their parents (73.0 percent) stay along together and 43.0 percent are farmers with the average income per month of 3,455 baht for father and 2,048 baht for mother. Father (48.0 percent) and mother (55.0 percent) finished primary school of grade 4.

On social life, 57.0 percent stay in the stations' dormitory and 85.0 percent always contact their parents. 74.0 percent have close friends and like to go to shopping centres on the holiday. Anyway, 50.8 percent do exercise for 1 hour everyday.

Regarding working conditions, the study showed that the majority of child labourers (60.0 percent) work at these gasoline stations for 1-3 months and with their own decision (98.0 percent). Child relatives were the persons who introduced them to work.

61.5 percent received wage of 145 baht per day. However, there were 69.0 percent working longer than 8 hours a day, and there were 7.0 percent of child labourers aged 13 - 15 years old that work during 22:00 - 6:00 and 12.0 percent working overtime. Most of the children (92.0 percent) had never had accident during work. Employers (90.9 percent) provided dormitories for child labourers, anyway, 73.0 percent had never got any vocational training.

For the aspirations of child labourers, it was found that 75.0 percent of child labourers want to further their education and 12.0 percent want to do car repair work. 56.0 percent are ready for vocational training and the majority prefer to get training after their working time. Anyway, some of them (58.0 percent) want to return to work in their hometown. Concerning family issues, the majority of them have not decided yet when they will get married, 39.0 percent want to have 2 children and 38.0 percent want their children to have the highest education that they can afford.